

Себелюбний велетень

Кожного пообіддя дорогою зі школи дітлахи забігали гратися у саду Велетня. Сад той був великий і гарний, зарослий м'якою зеленою травою. З трави піднімалися чудові, мов зірки, квіти, а ще там росли дванадцять персикових дерев, на яких навесні розпускалися ніжні рожево-перлисті пуп'янки, а восени гілки аж гнулися від багатого врожаю плодів. На деревах сиділи пташки і виспівували так солодко, що дітлахи навіть ігри свої припиняли, аби послухати їх. "Які ж ми тут щасливі!" — гукали вони одне до одного.

Настав день, коли Велетень повернувся додому. Він гостював у свого приятеля — корнуольського людоджера, що мешкав далеко на заході країни, — і провів у нього цілих сім років. По закінченні тих семи років він сказав усе, що заведено говорити, бо був не надто красномовний, і намірився повернутися до свого замку. Приїхавши, він побачив, що в його саду граються діти.

— А ви тут що робите? — загарчав він таким страшним голосом, що діти стрімголов повтікали.

— Мій сад — це тільки мій сад, — сказав Велетень, — кожний мусить це розуміти, і я нікому не дозволю гратися тут, — окрім самого себе.

І він вибудував височенну загорожу довкола саду, та ще й вивісив попередження:

СТОРОННІМ ВХІД ЗАБОРОНЕНО — ПОРУШНИКИ БУДУТЬ ПОКАРАНИ.

Цей Велетень був самозакоханим скнарою.

Бідолашним дітлахам тепер не було де гратися. Спробували вони гратися на дорозі, але там було повно пилу та твердого каміння, і це їм

зовсім не сподобалося. Вони ходили попід високою загорожею після уроків і розмовляли про чудовий сад, який за нею ховався. "Які ж ми були там щасливі!" — зітхали вони.

Прийшла Весна, і в усьому краї розцвіли квіти і вилупилися пташенята. І тільки в саду Велетня-скнари стояла Зима. Пташки не хотіли там співати, бо в тім саду не було дітей, і дерева забули, як квітнути. Одного разу прекрасна Квітка підняла була голівку з трави, та побачила суворе попередження — і так шкода їй стало тих дітлахів, що вона знову пірнула під землю і заснула. Задоволені були лише Сніг та Мороз. "Весна оминула цей сад, — раділи вони, — і ми пануватимемо тут цілісінький рік". Сніг укрит траву своїм великим простирадлом, а Мороз розмалював усі дерева сріблом. Потім вони запросили у гості Північний Вітер, і той примчав, закутаний у хутро. Він цілісінький день носився над замком і переламав і здув усі димарі.

— Яка чудова місцина, — виголосив він. — Треба покликати у гості Град.

Прибув і Град. Щодня він три години торохтів по покрівлі замку, доки не порозбивав майже всю черепицю, а потім щодуху носився і кружляв садом. Він мав сірі одежі, а дихання у нього було крижане.

— Не збагну, чому це так забарилася Весна, — бідкався Велетень, сидячи біля вікна, що виходило на його промерзлий білий сад. — Сподіваюся, погода переміниться.

Але Весна так і не прийшла, вже поминаючи літо. Осінь принесла золоті плоди у кожний сад, — тільки для саду Велетня у неї не знайшлося дарів. "Він надто жадібний", — пояснила вона. І була там вічна Зима, а Північний Вітер, Град, Мороз і Сніг водили нескінченний хоровод поміж дерев.

Якось уранці Велетень лежав без сну у своєму ліжку, і раптом почув чарівну мелодію. Вона так солодко звучала в його вухах, і він вирішив, що то королівські музи́ки йдуть повз його замок. А насправді за його вікном співала маленька пташка-коноплянка, проте Велетень так довго не чув у своєму саду пташиних співів, що вони видалися йому найчарівнішою музикою на землі. Раптом Град припинив стукотіти над його головою, Північний Вітер ущух, і тонкі пахощі долинули через розчинені віконниці.

— Мабуть, нарешті прийшла Весна, — сказав Велетень, скочив із ліжка й визирнув у вікно.

Що ж він побачив?

А побачив він дивовижну картину: через невеличку розщелину в стіні до саду пролізли діти і розсілися на гілках дерев. На кожному дереві сиділо мале дитинча. Деревя так зраділи, що до них повернулися діти, що одразу вкрилися квітами, а зараз легенько погойдували своїми руками-гілками над голівками дітей. Повсюди літали пташки і щебетали від великої втіхи, а з трави визирали квіти і весело сміялися. То була прегарна сцена, і тільки в одному куточку саду і досі лишалася Зима. Був це найвіддаленіший куток, і стояв там маленький хлопчик. Такий він був низенький і тендітний, що не міг дотягнутися до гілок дерева і тільки ходив навкруги та гірко плакав. Нещасне дерево було вкрите памороззю і снігом, а над ним задував і гарчав Північний Вітер.

— Залізай сюди! Ну ж бо, хлопчику! — говорило Дерево, опускало свої гілки якомога нижче, але хлопчик був надто маленьким.

І серце Велетня розчулилося, коли він це все побачив.

— Яким же я був себелюбним скнарою! — мовив він. — Тепер я знаю, чому Весна не схотіла сюди прийти. Я посаджу мале хлоп'я на верхівку дерева, а потім зламаю огорожу, і хай у моєму саду граються і гуляють діти на віки вічні.

І йому справді стало шкода, що він такого накоїв.

Отже він тихесенько зійшов донизу, дуже обережно причинив двері і вийшов у сад.

Та коли діти побачили його, вони страшенно злякалися і повтікали, і в саду знову настала Зима. І тільки маленьке хлоп'ятко не втекло, бо очі його аж засліпли від сліз, і воно не побачило, як підходить Велетень. А Велетень підкрався ззаду, обережно підняв малого і посадив на дерево. І дерево одразу ж розквітло, і птахи злетілися й заспівали, а хлопчик простягнув рученята, обняв Велетня за шию і поцілував. Усі інші діти побачили, що Велетень уже більше не злий і не грізний, і побігли до саду знову, а за ними прийшла і Весна.

— Тепер це ваш сад, дітлахи, — сказав Велетень, узяв сокиру і зруйнував огорожу.

І коли люди йшли на базар опівдні, вони бачили, що Велетень і діти граються у найпрекраснішому саду, який тільки можна уявити.

Діти гралися там цілісінький день, а ввечері пішли до Велетня попрощатися.

— А де ваш найменший приятель? — запитав Велетень. — Де той хлопчик, якого я підсадив на дерево?

Велетень любив його найбільше, бо той поцілував його.

— Не знаємо, — відповіли діти, — мабуть, уже пішов.

— Перекажіть йому, щоб він неодмінно приходив завтра, — попросив Велетень. Але діти сказали, що не знають, де він живе, і що ніколи його раніше не бачили. І Велетень дуже засмутився.

Кожного пообіддя після уроків діти приходили до Велетня і гралися. Проте маленький хлопчина, якого так любив Велетень, десь зник. Велетень був дуже добрий до всіх дітей, але страшенно скучав за своїм маленьким другом.

— Як я хотів би його побачити! — повторював він.

Минали роки, і Велетень дуже постарів і заслаб. Він уже не міг гратися, а просто сидів у своєму величезному кріслі, дивився на ігри дітей і милувався своїм садом.

— Я маю багато прекрасних квітів, — говорив він, — але найпрекрасніші з усіх квітів — це діти.

Одного зимового ранку Велетень визирнув у вікно. Зараз він уже не відчував ненависті до Зими, бо знав, що Весна просто спить, а квіти відпочивають.

Раптом він зачудовано протер очі і задивився. Видовище справді вражало. У найвіддаленішому куточку саду стояло дерево, рясно уквітчане білим цвітом. Із його золотавих гілок звисали срібні плоди, а попід ними стояв малесенький хлопчик, якого Велетень так полюбив.

Безмежно зрадів Велетень, кинувся сходами донизу, вибіг у сад. Він мчав по траві і зупинився біля дитини. І тут раптом його обличчя почервоніло від гніву, і він скрикнув: "Хто посмів тебе поранити?" Бо на долоньках хлопчика були рани від двох цвяхів, і були такі ж рани від двох цвяхів на його маленьких ніжках.

— Хто посмів поранити тебе? — вигукнув Велетень. — Скажи мені, я візьму гострий меч і вб'ю його!

— Не треба, — відповіло дитя, — це рани любові.

— Хто ти такий? — спитав Велетень, і його охопив благоговійний страх, і він схилив коліна перед дитиною.

Але дитя усміхнулося до Велетня і промовило:

— Одного разу ти пустив мене гратися у своєму саду, а сьогодні я забираю тебе до свого саду, який називається Раєм.

І коли дітлахи прибігли до саду того пообіддя, вони знайшли Велетня під деревом мертвим, і тіло його покривали білі пелюстки квітів.